

Laskuharjoitus 2B

16:17 » H2BT1-3: Mikä olisi tyylikkään tapa käsitellä tapauksia, joissa I) x_i :n summa, II) x_i^2 :n summa, III) jokin x_i :stä on nolla?

16:51 » 16:17: tapauksessa II) voit hyvin sanoa, että su-estimaatti ei ole yksikäsitteisesti määrätty, joten esim silloin sitä vastaavasta su-estimaattorista ei oikein voi puhua :) eli voit olettaa, että II) ei tapahdu... – PetteriP (*)

16:52 » ... Kohdat I) ja III) haittaavat pahoin kolmostehtävässä, joten siinä tehtävänannossa tulisi olla välttämättä olla oletus, että $x_i \neq 0$ jokaisella i sekä $\sum_i x_i \neq 0$. – PetteriP (*)

16:54 » "tehtävänannossa tulisi olla välttämättä olla oletus" -> "tehtävänantoon tulisi lisätä oletus" :) Kiitos paljon, että huomasit tuon puutteen :) – PetteriP (*)

22:02 » H2BT3. pitäisikö $E(T_2)$ tulla myös B? Sain B^n

22:15 » 22:02: Laskit odotusarvoa $E(1/n \sum (Y_i/x_i))$? Itse otin odotusarvon sisältä ensin yhden vakiotekijän pois, sitten vein odotusarvon summan sisään ja supistelin summan sisällä sopivasti (jakauman määrittämisestä nähdään, mikä on odotusarvo $E(Y_i)$). Tehtävänannossa pyydetään osoittamaan, että estimaattori on harhaton, eli pitäisi tulla β tulokseksi.

22:29 » 22:02: pelkkä beta pitäisi tulla. Mutta 22:15 antoikin mukavan vinkin :) – PetteriP (*)

16:29 » Minkä näköistä T2B1 beta-hatuksi pitäisi saada?

16:30 » Siis H2bT1 :)

16:32 » Olin juuri kysymässä samaa :D

16:41 » $(x_i * y_i) / (x_i)^2$ ja osoittajassa ja nimittäjässä summa $i=1$ n:ään

16:41 » tai näin ainakin itse sain :)

16:47 » Mikäköhän meni vikaan.. Käytin seuraavaa logaritmita uskottavuusfunktiota betan määrittämiseen: $-\ln(\text{avg}(y) - \beta * \text{avg}(y))^2 / (2 * \sigma_0^2)$. Kenties ihan väärä tässä tapauksessa?

17:18 » 16:47: tuossa se hieman poikkeaa minun käyttämästäni. Minulla on log-uskottavuus muotoa vakio * $\sum_i (y_i - \beta * x_i)^2$. Eli kannattaa lähteä ihan alusta liikkeelle (monisteen esimerkki 2.2.7 vie lähelle :) – PetteriP (*)

17:20 » "Minulla on log-uskottavuus muotoa" -> "Omissa laskelmissani log-uskottavuusfunktio on muotoa" ... – PetteriP (*)

17:40 » Onko toi 16.41 oikein, ja jos on, niin miten siihen päädytään? Itse saan erilaista ulos.

17:40 » "Eli kannattaa lähteä ihan alusta liikkeelle", näin päättelinkin. Kiitos avusta.

17:48 » Nähdäkseni tässä siis keskiarvon ottaminen aineistosta ei ehkä ole niin hyvä idea, ytf kannattanee johtaa "alusta" (yksittäisistä tiheysfunktioista). Myöhemmin sitten pääsee hyödyntämään derivoinnin lineaarisuutta (derivaatan saa viedä summan sisään).

18:05 » 17:18, eikö tuota vakiota voi jättää pois?

18:30 » 18:05: uskottavuusfunktiosta L voi aina vakio kertoimet "unohtaa", ja vastaavasti log-uskottavuusfunktiosta l voi jättää lisätyt vakiot pois. Tässä ytf f_Y on muotoa $c(\text{vec}(y)) * L(\beta; \text{vec}(y))$ ja $L(\beta) = \exp(\text{vakio} * \sum_i \dots)$, joten tuon $c(\text{vec}(y))$:n saattoi unohtaa, mutta tuo vakio eksponentin sisällä "säästyy" :) – PetteriP (*)

18:34 » Selvä homma.

18:36 » 17:40: eli jos alusta aloittaa, niin 1) $Y_i \sim N(b * x_i, v)$, missä $b = \beta$, ja $v = \text{varianssi } \sigma_0^2$. Siispä $f_{\{Y_i\}}(y_i; b) = 1/\sqrt{2\pi v} * \exp(-(y_i - b * x_i)^2 / (2v))$. – PetteriP (*)

18:38 » 2) Nyt $f_{\{\text{vec}(Y)\}}(\text{vec}(y); b)$ on riippumattomuuden nojalla näiden tulo, mutta $1/\sqrt{2\pi v}$ ei riipu parametrilla b (joten sen voi unohtaa, kun uskottavuusfunktiota L määrää). – PetteriP (*)

18:40 » 3) jäljelle jää tulo $L(b; \text{vec}(y)) = \exp(\text{vakio} * (y_1 - b * x_1)^2) * \dots * \exp(\text{vakio} * (y_n - b * x_n)^2)$. Tästä log-uskottavuuden mukavasti ottamalla logaritmin. – PetteriP (*)

19:12 » Juu. Näin menettelin ja sain saman tuloksen kuin 16:41 beta-hatuksi. Kiitos kaikille auttajille

19:51 » 19:12: mainiota :) – PetteriP (*)

20:18 » H2BT3: pohdiskelun ja laskeskelun jälkeen päädyin tulokseen, että $\text{var}T_1$ ja $\text{var}T_2$ suhteesta (kumpi on suurempi) ei voida sanoa mitään. Olenko oikeassa? (Tätä ei taidettu vaatia tehtävänannossa)

21:00 » 20:18: Ei kauhean valmis ajatus, mutta eikös toisella ole mukavampia ominaisuuksia silloin, kun n kasvaa hyvin suureksi?

21:26 » Mutta havaintojen kasvaessa x_i ä tulee lisää ja ollessaan sopivasti -1 ja 1 välissä (mutta ei 0) voi $\text{var}T_2$ kasvaa rajusti x suhteen

22:38 » 20:18-21:26: mainiota pohdintaa :) ei sitä vaadittukaan. Mutta lisäpohdinnan pohjalle pari kysymystä a) Mitä jos $n = 2$ ja luvut ovat $x_1 = 2$, $x_2 = -1,9999$ (vaikka). b) Entä jos $n = 2$, ja luvut ovat $x_1 = 2$, $x_2 = 2$ (tai vaikka $1,9999$). c) entä jos $n = 2$ ja $x_1, x_2 > 0$ d) entä jos n on mielivaltainen ja $x_i > 0$ kaikilla i ? :) – PetteriP (*)

00:21 » Eikös noin yleisesti ottaen T_1 ole tehokkaampi, jos vektorin x keskiarvon neliön käänteisluku on pienempi kuin keskiarvo neliöiden käänteisluvuista?

07:52 » 00:21: "noin yleisesti" ottaen kyllä :) ja Jensenin ey konvekseille g (eli $Eg(X) \geq g(EX)$) antaa tämän, kun sovelletaan sitä tapaukseen $P(X = x_i) = 1/n$ kullakin i ja $g(x) = x^{-2}$ (mikä on konvekksi... tietyn ehdoin, kuvaajan piirto kannattaa). Tuo Jensen kertoo mitä "noin yleisesti" tässä tarkoittaa :) – PetteriP (*)

08:05 » ... periaatteessa tehtävässä voi tehdä "implisiittisen" oletus että $x_i > 0$ kaikilla i , mutta olettamalla vain, että $x_i \neq 0$ jokaisella i sekä $\sum_i x_i \neq 0$ noiden $\text{var}(T_1):n$ ja $\text{var}(T_2):n$ "vertailun" luonnostelin 22:38:ssa. – PetteriP (*)

08:13 » ... tehtävän muut vertailut A) $\text{var}(\hat{\beta})$ ja $\text{var}(T_2)$ sekä B) $\text{var}(\hat{\beta})$ ja $\text{var}(T_1)$ voidaan myös tehdä mukavasti Jensenillä, kun B):ssä lisäksi ensin oletetaan, että $x_i > 0$ kaikilla ja sitten kolmio-ey:llä mietitään, että miksi tämä riittää :) – PetteriP (*)

08:18 » ... mutta ajatuksenani oli, että vertailu voisi välttämättä olla hyvin numeerisia myös numeerisia havaintoja... tämän olisin tosin voinut lisätä tehtävänantoon. – PetteriP (*)

10:28 » H2BT2 mikä on paksu Y . Vektori vai keskiarvo?

10:31 » Onko harhattomuuden määritelmän $E(T)$ Odotusarvo SU-estimaatista?

10:33 » 10:28: Vektori. Toki, kun siitä otetaan jokin muunnos β , muunnoksessa voi esiintyä keskiarvo.

10:37 » 10:31: Odotusarvo mistä tahansa satunnaismuuttujan muunnoksesta $T = t(Y)$, missä t on siis jokin funktio ja Y on satunnaismuuttuja tai -vektori. Esimerkiksi, jos estimoimme jotain parametria θ aineistosta lasketulla otoskeskiarvolla, funktio t olisi $t(\vec{y}) = (\sum_{i=1}^n y_i)/n$. Sitten $t(\vec{Y})$ olisi satunnaismuuttuja $t(\vec{Y}) = (\sum_{i=1}^n Y_i)/n$.

10:39 » ...eli voi olla tai olla olematta odotusarvo SU-estimaattia vastaavasta estimaattorista.

13:01 » 10:28: aivan kuten 10:33 mainitsikin paksu Y on vektori (Y_1, \dots, Y_n) . Luennoilla taululla käytän sen merkinä matoa alla. – PetteriP (*)

13:05 » 10:31: harhattomuus tarkoittaa: estimaattori $T = t(Y)$ on parametrin $g(\theta)$ harhaton estimaattori, jos $ET = E_t(Y) = g(\theta)$ – PetteriP (*)

18:32 » Onko olemassa jotain "hienoa" nimitystä mallille, jonka havaittu informaatio on sama kuin sen Fisherin informaatio?

18:41 » Saako tehtävässä $2\beta^n$ varianssia siistiin muotoon? Ongelmana on odotusarvon ottaminen summan toisesta potenssista, saako sitä sievennettyä jotenkin?

18:45 » 18:41: Ei, mutta aina voi ottaa käyttöön (määrittellä) vain sopivan apumuuttujan, joka lasketaan jollain kaavalla x -vektorista. Itse ainakin määrittelin tällä kertaa aika paljon noita apumuuttujia eri summille, koska se keventää merkintöjä huomattavasti, ja muuttujan voi sitten aina purkaa taas tarvittaessa "takaisin auki".

19:17 » En siis tavallaan saa laskettua varianssia "loppuun", koska en osaa laskea odotusarvoa summan neliöstä. Olisiko se kuitenkin laskettavissa?

19:21 » Varianssin saa kylläkin aika siistiin muotoon. Huomioi, että x_1, \dots, x_n ovat tunnettuja lukuja, joten myös niiden neliöiden summa on tunnettu. Lisäksi tiedetään, että $E(aX) = a \cdot E(X)$.

19:21 » Mutta eihän x ole satunnaista, joten eikö sitä voi varianssin sisällä käsitellä vakiona

19:21 » toinen 19:21 ehti ensin :D

19:21 » Näin on ;)

19:23 » Tuossa piti itse asiassa olla $\text{Var}(aX) = a^2 * \text{Var}(X)$.

19:27 » Kiitos molemmille! :)

19:27 » Ole hyvä :) T. eka 19:21

19:52 » 18:41: saitkin hyviä apuja, mutta arvailen itse jotain myös: eli olet varmaankin laskemassa varianssia, joka on muotoa $\text{var}(\hat{\beta}) = \text{var}(\text{vakio} * \sum_i (c_i Y_i))$, missä c_i on jokin vakio. Tämän voi siis laskea joko laskemalla $E(\hat{\beta}^2) - (E(\hat{\beta}))^2$ tai suoraan :) Ja olet ilmeisesti laskemassa tuota toista momenttia (eli $E(\hat{\beta}^2)$):aa ... – PetteriP (*)

19:55 » ... tämä olisi siten $E(d^2 * (\sum_i \dots)^2) = d^2 * E((\sum_i \dots)^2)$, joka on siten summan toinen potenssi. Vaikka itse suosisin riippumattomuuden käyttöä, jolloin $\text{var}(\sum_i Z_i) = \sum_i \text{var}(Z_i)$, kunhan Z_i :t ovat riippumattomia, niin myös tuon summan neliön voi sieventää... – PetteriP (*)

20:00 » ... eli seuraavassa $Z_i = d * c_i * Y_i$. Ensiksi puretaan neliö kertolaskuksi: 1) $E((\sum_i Z_i)^2) = E((\sum_i Z_i) * (\sum_j Z_j))$. Tuossa nimesin toisen summausindeksin jo j:ksi, joten voimme viedä toisen summan toisen sisälle vakiona :) 2) $E((\sum_i Z_i) * (\sum_j Z_j)) = E(\sum_i ((\sum_j Z_j) * Z_i))$ ja sitten Z_i voidaan viedä vakiona sisempään summaan sisälle. ... – PetteriP (*)

20:06 » ... 4) $E(\sum_i ((\sum_j Z_j) * Z_i)) = E(\sum_i \sum_j (Z_i * Z_j)) = E(\sum_{\{i,j\}} Z_i * Z_j)$. Nyt voimmekin viedä odotusarvon summaan lineaarisuudella, joten yhdistämällä 1)-4) näemme $E((\sum_i Z_i)^2) = \sum_{\{i,j\}} E(Z_i Z_j)$. Tämän voimmekin laskea riippumattomuuden avulla, sillä jos $i=j$, niin $E(Z_i Z_j) = E(Z_i^2)$, ja jos $i \neq j$, niin $E(Z_i Z_j) = E Z_i * E Z_j$. – PetteriP (*)

20:10 » ... ja hieman vielä sieventämistä, niin lopulta saammekin osoitettua, että $E((\sum Z_i)^2) = \sum_i (E(Z_i^2) - (E Z_i)^2) + (\sum_i E Z_i)^2$, mikä onkin sama kuin $\text{var}(\sum_i Z_i) = \sum_i \text{var}(Z_i)$, ja tämä onkin se muoto mitä itse suosittelisin laskussa käyttämään :) – PetteriP (*)

20:13 » ... eli yhteenvetona: tässä on siis selkeintä käyttää tietoa, että $\text{var}(\sum_i Z_i) = \sum \text{var}(Z_i)$ sillä Z_i :t ovat riippumattomia :) – PetteriP (*)

17:04 » Minun kysymykseni taisi jäädä huomaamatta. T. 18:32

17:24 » 17:04: hups. Pahoitteluni. En tiedä onko tälle ilmiölle annettu nimeä koska varsin erityinen tilanne on kyseessä. $i(\theta)$ ei riipu aineistosta joten tämä on sama kuin havaittu informaatio vain kun $j(\theta; y)$ on vakio aineiston suhteen eli voisi sanoa "kun aineistosta havaittu informaatio on aineistosta riippumaton" – Petteri.. (*)

17:26 » 17:24: Juu ei mitään ja kiitos vastauksesta :)